

İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun 3 üncü maddesile müzeyyel I inci maddesinin tadili hakkında 1/334 numaralı kanun lâiyhası ve Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı № 6/1110

2-V-1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

1076 numaralı kanunun 3 üncü maddesile müzeyyel birinci maddesinin tadili hakkında Millî Müdafaa vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 27-IV-1932 tarihli içtimaında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekâlet Vekili

Dr. Refik

1076 numaralı kanunun tadilâtı hakkında esbabı mucibe

1 — Seferî ordunun evvelce ihtiyat zabitanası olan büyük ihtiyacı temin maksadiyle zarurî bir tedbir olarak orta mektep ve buna muadil tahsil görmüş efendiler de ihtiyat zabiti yetiştirilmekte idi. Bu ihtiyaç zail olmuştur. İhtiyat zabitlik hakkının yalnız lise ve daha yüksek tahsil görenlere tahsisi talim ve terbiye noktai nazarından maksada daha uygun görülmekte olduğundan bu lâyiha tanzim kılınmıştır.

M. M. Vekili

Zekâi

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. encümeni

Karar No. 30

Esas No. 1/334

14 - V - 1932

Yüksek Reisliğe

Millî Müdafaa vekâletince tanzim edilip Başvekâletin 2 mayıs 1932 tarihli ve 6/1110 numaralı tezkeresile encümenimize havale buyurulan kanun lâiyhası Millî Müdafaa vekili Bey ile Millî Müdafaa müsteşarı Paşanın huzurile müzakere edildi.

Muvazzaf ve ihtiyat bilûmum zabitlerin bu günkü terakkinin icap ettirdiği bütün malûmat ve vesait ile mücehhez olması zarureti âşikârdır.

Aynı evsafıta zabıt mevcudu noktasından ordunun ihtiyacını temin maksadile harbiye mekteplerinden başka ihtiyat zabitlerinin yetiştirilmesi için orta ve lise ve yüksek ve muadilleri mekteplerin mezunları bir memba teşkil ediyorlardı.

16 haziran 1927 tarihinden beri meriyeti devam eden kanunu mahsusunun tatbikından hâsıl olan

netice elyevm bu membadan orta ve muadili mektepler mezunlarının istisna edilmesini icap ettirmektedir. Çünkü ordumuzun fimabait ihtiyat zabiti ihtiyacının yalnız yüksek ve lise muadili mektepler mezunlarile tatmin edileceği anlaşılmıştır. Bu maksat ve hedefe nazaran tanzim edilmiş olan kanun lâyihası serlevhasında ve metninde bazı tadilât ile encümenimizce muvafık görülmüştür. Aneak ihtiyat zabiti olarak yetişmek üzere hazırlık kıtalarına celp edilmiş orta ve muadili mektepler mezunlarının vaziyeti hazırları teemmül edilerek bu gibilerin orta ehliyetnamesi bulunup bulunmadığına göre hazırlık kıtalarında geçirdikleri müddetin hizmeti askeriyelerinden mahsup edilmesi ve muvazzaflık hizmetlerinin de iki ay noksanla ikmal etmeleri ve bunlardan bedeli naktî vermek isteyenlerin kabul olunması nefisülemre muvafık görülerek kanun lâyihasına bu maksada göre muvakkat madde ilâve edilmiştir.

Bu esaslara nazaran tanzim edilmiş olan kanun lâyihasının kabulüne ve meselenin ehemmiyetine binaen tercihan ve müstacelen müzakere edilmek temennisile keyfiyetin Umumî heyetin nazarı tasvibine arz edilmesine encümenimiz karar vermiştir.

M. M. En. Rs.	M. M. Na.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza
Giresun			Kastamonu	Malatya	Tokat	Bilecik
<i>Ihsan</i>	<i>Ihsan</i>		<i>A. Rıza</i>	<i>M. Nedim</i>	<i>B. Lûtfi</i>	<i>Salih</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	
Gazi Antep	Tokat	Niğde	Kırşehir	Kars	Ordu	Balıkesir
<i>Kılıç Ali</i>	<i>Hüsni</i>	<i>Ali Galip</i>	<i>L. Müfit</i>	<i>Halit</i>	<i>Recai</i>	
Aza						
Celibereket						
<i>Naci</i>						

İhtiyat zabiti olmak üzere altı ay evvel hazırlık kıtalarına celbedilen orta mektep ve emsali mektep mezunları hakkında olan muvakkat maddeye muhalifim. Kanunun makbline şümulü yoktur. Bu efendilerin ihtiyat zabiti olması lâzımdır.
Enver

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1076 numaralı kanunun 3 üncü maddesile müzeyyel 1 inci maddesinin tadiline dair kanun lâyihası

1 — İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları hakkındaki 1076 numaralı kanunun 3 üncü maddesinin ilk fıkrası ve bu maddeye ait cetvel ve bu kanunun 1555 numaralı kanunla tezyil edilmiş olan birinci maddesi berveçhiati tadil edilmiştir.

A) Üçüncü maddenin ilk fıkrası:

(Her sene son yoklama neticesinde sağlam veya sakat asker edilenlerden tam devreli lise ve muadilleri ile yüksek derecede meslek mektepleri.....)

B) Üçüncü maddeye ait cetvel şu şekli almıştır.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN TADİLİ

1076 numaralı kanunun üçüncü maddesindeki ilk fıkra ile cetvelin ve 1555 numaralı kanunun beşinci maddesindeki birinci müzeyyel maddenin tadiline dair kanun lâiyhası

BİRİNCİ MADDE — İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları hakkındaki 1076 numaralı kanunun üçüncü maddesindeki ilk fıkra ve bu maddeye ait cetvel aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Her sene yapılan son yoklama neticesinde sağlam veya sakat asker edilenlerden tam devreli lise ve muadilleri ile yüksek devrede meslek mektepleri, tüccar kaptan ve çarhı mektebi ve muadili mekteplerden ve darülfünundan mezun bulunanlar sekizinci maddedeki şartları haiz oldukları halde ihtiyat zabiti yetiştirilmek üzere tahsillerinin nevine ve kabiliyetlerine ve Müdafaa-i Milliye vekâletince takdir edilecek ihtiyaca göre muhtelif sınıflara ayrılırlar. Bunlardan tüccar.....)

Kıtada sefaide talim ve terbiye müddeti Ay	Mektep, sefain ve müesseseler- de tahsil müd- deti Ay	Zabit vekilliği ile hizmet müd- deti Ay	Yekûn Ay	
6	6	6	18	Üçüncü maddenin başında yazılı mekteplerden mezun olupta askerî ehliyetnamesi bulunmayanlar
3	6	6	15	Tam ehliyetnamesi olanlar (orta mekteplerle muadillerden orta ehliyetnameyi de almış olmak şartile tam devreli lise ve muadilleri mezunlarından tam ehliyetnameyi alanlar.)
0	6	6	12	Yüksek ehliyetnamesi olanlar yüksek mekteplerle tüccar, kaptan ve çarhçı mektebi ve darülfünun mezunlarından askerî yüksek ehliyetname alanlar

C) 1555 numaralı kanunla tezyil edilmiş birinci maddenin ilk fıkrası.

(Üçüncü maddede yazılı derecelerdeki tahsili bitirdikten sonra şahadetname veya tasdikname alanlar ile her ne suretle olursa olsun tahsili terke mecbur olanların - lise veya muadili mektepleri ikmal etmeden tahsili terkedenler müstesna - nüfus . . . . .)

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti meburdur.

27/IV/1932

Bş. V. V.	Ad. V.	M .M. V.	Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.				
<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>				

Kıtada sefainde talim ve terbiye müddeti Ay	Mektep, sefain ve müesseseler- de tahsil müd- deti Ay	Zabit vekilliği ile hizmet müd- deti Ay	Yekûn Ay	Askerî ehliyetname
6	6	6	18	3 üncü maddenin başında yazılı mekteplerden mezun olupta askerî ehliyetnamesi bulunmıyanlar
4	6	6	16	Tam devreli lise ve muadili mekteplerden mezun ve askerî tam ehliyetnamesi olupta askerî orta ehliyetnamesi olmıyanlar
2	6	6	14	Tam devreli lise ve muadili mekteplerden mezun tam ve orta askerî ehliyetnamesi olanlar
0	6	6	12	Yüksek mektepler ile tüccar, kaptan ve çarhçı mektebi ve darülfunun mezunlarından yüksek ehliyetnamesi olanlar

İkinci madde — 1555 numaralı kanunun beşinci maddesindeki (birinci müzeyyel maddenin) ilk fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

Üçüncü maddede yazılı derecelerdeki tahsili bitirdikten sonra şahadetname veya tasdikname alanlar ile her ne suretle olursa olsun tahsili terke mecbur olanların (lise veya muadili mektepleri ikmal etmeden tahsili terkedenler müstesna) nüfus kayıtlarındaki muvazzah künyeleri infikâkleri esbabile birlikte mektep müdürlerince her sene bulunduğu yerdeki askerlik şubelerine gönderilir ve tahsil dereceleri de hüviyet cüzdanlarına kayıt ve tasdik edilir. Askerlik . . . . .)

Muvakkat madde — İşbu kanunun neşrinden evvel ihtiyat zabiti yetiştirilmek üzere hazırlık kıtalarına celbedilmiş ve orta ehliyetnamesi bulunduğu veya bulunmadığına göre dört veya altı aylık hazırlık kıtası hizmetini ifa etmiş olan orta mektep ve muadili mezunlarının hazırlık kıtalarında geçirdikleri müddet muvazzaflık hizmetlerinden mahsup edilerek mensup oldukları sınıflarda mütebaki muvazzaflık hizmetleri iki ay noksanile ikmal ettirilir. Bunlardan bedeli naktî vermek istiyenlerin bedeli naktileri kabul ve hazırlık kıtalarında geçirdikleri hizmetleri mahsup edilir.

Üçüncü madde — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

Dördüncü madde — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.